

Družinski tednik

ILUSTROVANI LIST ZA MESTO IN DEŽELO

Cena Izhaja ob četrtkih. Uredništvo in uprava v Ljubljani, Tyrševa (Dunajska) cesta 29/I. Poštni predal števil. 345.
2 Din Račun poštne hranilnice v Ljubljani števil. 15.393

Ljubljana, 5. oktobra 1933

Naročnina za četrletje 20 Din, za pol leta 40 Din, za vse leto 80 Din. V Italiji za vse leto 40 lir, v Franciji 50 frankov, v Ameriki in povsod drugod 2 dolarja

Štev. 40.
Leto V

V oblasti orkana

Strahote ameriških tornadov

»Naš parnik je plul proti pristanišču San Domingu, ker je eden izmed mornarjev obolel za mrzlico in smo ga morali spraviti v bolnico. Ko smo pluli v luko, je bilo vreme jasno in morje mirno. V pristanišču je bilo vsidranih kakih dvajset obrežnih parnikov in štiri velike tovarne ladje. Pred karantensko postajo, tik pred vhodom v luko, smo se ustavili. Bolnika smo spravili na palubo; v strašni vročini in soparici je vidno trpel. Venomer je govoril, da je nebo rumeno ko žveplo, kakor na sodni dan — in vendar je bilo jasno kakor le kdaj. Mislim, da je bolnik že videl katastrofo v duhu pred seboj.

Ko je čoln z bolnikom odrinil, je uzrl krmar Barkeley, črnc iz Kansasa, majhen oblak rjavkaste barve, ki je stal skoraj nepremično nad severnimi griči. Ladijski pilot je bil ravno zapovedal obrniti ladjo na desni bok proti svetilniku, tedaj mu je pa kriknil Barkeley: »Na drugo stran! Tamle prihaja tornado, in prav nič ne bi maral, da bi me vrglo v svetilnik!«

Pilot se je zasmejal: »Gotovo si se ga spet nalezell!«

Barkeley se je zadril: »Jezik za zobe, zeleneel! Pri nas v Kansasu že vemo, kako se javlja tornado —!«

Dalje mu ni bilo treba razlagati. Zakaj zdaj so že vsi lahko videli, kako se je iz rjavega oblaka iztegnila na zemljo velikanska troba, podobna slonovemu rilcu. Hkratu je oblak kar vidno zrasel: vsi smo videli, da se nam bliža s silno naglico. Vsak otrok ve, kaj to pomeni. Barkeley je še enkrat zarjul: »Vsi na krov!« Potem je pa planil na mostič, obrnil krmilo in velel pognati s polno paro, hoteč se rešiti v pristan.

Tedaj se je pa nenadoma stemnilo nebo, vode so vstale in nastal je trušč in hrušč, da je ušesa bolelo, zraven je pa

Pred kakimi štirinajstimi dnevi je divjal na vzhodnih obalah Severne Amerike ciklon, ki je opustošil cele pokrajine ob morju in v notranjosti države. Komaj so časopisi malo pozabili te grozote, že so prišle nove, še hujše vesti iz Mehike: tam je strahovit orkan razdejal cvetoče mesto Tampico in zahteval več tisočev človeških žrtev. Skoraj še hujši od ciklona in orkana je tornado (vrtinčasti vihar), ki ga na obalah Atlantika le predobro poznajo. O takem tornadu pripoveduje ameriški kapitan J. T. Madsen, čigar parnik je bil edini, ki se je pred kratkim rešil iz katastrofe.

vse letelo na kosce. V notranjosti ladje je počilo, kakor bi razneslo dinamit. Prednji del ladje je šinil skoraj navpično kvišku, iz velikanske luknje na palubi, kjer je bil poprej dimnik, je udaril dušič dim in z vseh strani je vdrla voda v ladjo.

Ko smo se zavedli, smo se zagledali med samimi vrvmi in deskami in drugimi podrtinami palubja, parnik je metalo na razjarjenih valovih, Barkeley je ležal z vso pobito glavo, a živ in pri polni zavesti vkleknjen med razbitki ventilatorja: ravno to mu je rešilo življenje, zakaj drugače bi ga bilo vrglo v vodo.

Bili smo kake pol milje onstran vhoda v luko na odprtem morju. Stroj je delal kakor ura; sam čudež je bil, da ga ni vihar razdejal. Še večji čudež je pa bil, da ni ladje raztreščilo. Ne morem si tega drugače razlagati, kakor da jo je ogromen val dvignil kvišku in zagnal čez molo na odprto morje.

Tako smo srečno prispeli do pristanišča El Can, kjer smo ladjo zasilno zakrpalili in ji dali napraviti nov dimnik.

Madsenov parnik je bil edini, ki se je rešil iz tornada. Vsi drugi, kar jih je bilo v območju viharja, so se potopili.

*

Ciklon in tornado (vrtinčasti vihar) nastane zaradi različnosti zračnega pritiska v raznih plasteh. Hitrost vetra je različna; časih doseže tudi 150 metrov v sekundi. Centrum ciklona se pa pomika s hitrostjo 50 do 100 km na uro; kar mu pride na pot, neusmiljeno podre in uniči.

Premer ciklona utegne biti zelo velik (celo več tisoč km), ali pa tudi prav majhen (par metrov). V centru nizekega pritiska je zračna praznina, okoli katere nastane vrtelec, v zračni praznini (trobi) pa delujejo sesalne sile, ki potegnejo vse s seboj, kar jim pride na pot.

Kraljka zgodovina otoka

Najprej se je otok imenoval »Juanac«; tako ga je krstil Krištof Kolumb 28. oktobra 1492. Nato so ga preimenovali v »Ferdinando«, ko ga je leta 1511 zavzel Velasquez. Danes pravimo otoku »Kuba«, v spomin na njegovo nekdanje zlato bogastvo, ki ga pa danes že zdavnaj več ni. Zakaj »cubagua« pomeni v indijanščini »najdišče zlata«.

Pod Velasquezom je dežela vzcvetela, kraljev namestnik Hernando Solto je pa skušal iztisniti iz ljudi in zemlje vse, kar je le šlo. Pod njegovo vlado so v 16. stoletju »nemirne« Indijance kratkomalo iztrebili. Danes žive na Kubi le še priseljeni Indijanci; Kubanci sami so pa večji del mešanici.

Tobak, dotlej glavni vir kubanskih dohodkov, je vlada v 18. stoletju proglasila za državni monopol. Razne upore, ki so takrat vstali na vseh koncih in krajih, je vojaštvo brezobzirno zadušilo. V kratki dobi angleške zasedbe — leta 1762 so Angličani za dve leti vkorakali v Havano, a so jo pozneje zamenjali za Florido — so spet ukinili trgovinske omejitve. Ker so se pa pozneje vstaje neprestano nadaljevale, so leta 1818 proglasili na otoku splošno trgovinsko svobodo.

Tako je jela dežela spet cveteti in prebivalstvo se je lahko posvetilo obdelovanju plodovite zemlje. Razvile so se plantaže sladkornega trsa in pozneje še tobaka. S Haitija so pripeljali kavo, iz Afrike pa črnce. Leta 1817 je sicer Španija pod pritiskom Anglije prepovedala trgovino s sužnji — toda kdo naj bi dobavljal tako neznansko poceni delovno moč za plantažarje? Zato so na Kubi ostali pri črncih in skušali z njihovo pomočjo povečati svoje bogastvo. Desetletja in desetletja je nato vladal mir — če izvzamemo neštete vstaje črncev, ki so jih kar mimogrede in brez usmiljenja zatrli; saj črnci takrat sploh še niso bili ljudje...

Po proglasitvi neodvisnosti južnoameriških držav je Kuba ostala Špancem kot njihova najvažnejša kolonija. Toda Kubanci s svojimi gospodarji niso bili zadovoljni. Od leta 1840 je zavzemala čedalje več tal misel za priključitev k Ameriki. Toda Španija je zahteve Kubancev odbila in tako izzvala leta 1868 veliko revolucijo. Vstasi so oktobra proglasili neodvisnost Kube, postavili republikansko vlado in se vzdržali več let v krvavih bojih in spopadih proti španski vojski. Šele deset let nato je general Campos vstajo zatrl in izposloval Kubancem nekaj pravic. Takrat so tudi sužnjem vrnilo svobodo.

Iz dežele cigar ... ... in revolucij

k najnovejšim prevratom na Kubi

Toda Kuba je še zmerom ostala v španski neodvisnosti. Slaba uprava španskega uradništva je pa izzvala novo vstajo, ki so jo podpirale tudi severnoameriške države. Španski namestnik Canovas del Castillo je po grozotah in krvoločnosti še prekosil svoje prednike in postrelil na tisoče upornikov. A vse zaman: tudi on ni ušel usodi. Ubili so ga in tedaj je vstala nesrečnemu otoku zarja svobode. Kuba je dobila lasten parlament pod nadzorstvom španskega civilnega guvernerja, ko je pa Španija leta 1898 izgubila vojno z Ameriko, se je morala tudi Kubi za zmerom odreči.

Pod ameriškim protektoratom

se je dežela po dolgem času nekoliko pomirila in na otok so se vrnilo urejene razmere. Leta 1902 je nastopil svoje mesto prvi predsednik mlade republike. A glej: tudi zdaj Kuba ni zadovoljna. Jame se cepiti na politične stranke, ki nastopajo z orožjem druga proti drugi. Revolucija leta 1906, vstaja črncev leta 1912, nemiri leta 1917...

Leta 1925 izvoljeni predsednik general Machado je malo preveč nategnil vajeti in se je ljudstvu posebno zameril, ko se je dal neustavno v drugič izvoliti za predsednika. Organiziral je ovaštvo in tajno policijo ter se opiral na vojaštvo, ki se ni strahilo niti pokolja lastnih rojakov. To je prignalo ogorčenje prebivalstva do vrhunca, tem bolj, ker je bilo blagostanje dežele, ki se je nanj Machado tako rad skliceval, le navidežno. In spet je Kuba vstala za svobodo in pravico...

Takšno je krvavo ozadje dežele, o kateri vsak tujec pravi, da je po svojih lepotah in bogastvu pravi raj na zemlji. Dežela koralnih kleči, razklatih romantičnih obal in idiličnih palmovih gajev, dežela najrodovitnejših planjav, najprijetnejšega solnca — povprečna letna toplota na Kubi je 26° C — in najboljših smotk. Zato tudi ni čudo, da toliko kakor na Kubi nikjer na svetu ne pokade: 2000 smotk na leto pride tam povprečno na prebivalca!

Toda kjer je luč, je tudi dosti senče: zameljski raj, Kuba imenovan, to dokazuje!

Majhen postranski zaslužek

V Berlinu, oktobra.

V neki berlinski pralnici je bil gospod Pavel Schroth nameščen s prav dobro plačo, vendar je imel zmerom še vse polno neskromnih želja. Mladega lahkoživca so zabave velikega mesta čedalje bolj zanimale. Njegov mošnjček je pa pri tem zlezal od skrbi v gube, zategadelj si je moral Pavel Schroth omisliti še nekaj, karkoli že, samo da se mu mošnjček spet zredi. Brihtna glavca je kmalu našla izhod iz tega žalostnega siromaštva.

Nekega dne se je sprehajal mladi gospod, kavalir od pet — recimo od lakastih čevljev — do prijetno navonjanih kodrov, s svojo prijateljico Ellen po prometnih ulicah. Mlada, elegantna dama se je ustavljala pred sleherno izložbo in zmerom nekaj našla, kar ji je posebno ugajalo. »Poglej, Pavle, tisto torbico. Menda bi se nobena bolj ne podala k mojemu novemu kostumu...« No, in Pavel Schrott je seveda stopil k trgovcu in zamenjal za svoj ne prav lahko zaslužen denar usnjato torbico. Kaj čemo, tako se vendar spodobi...

Na Wittemberškem trgu je pa mladenič nenadoma prijel svojo spremljevalko za roko in jo brez besed potegnil s seboj v celico uličnega telefonskega avtomata. Malo čudno ji je bilo pri duši, skoraj sapo je lovila in majaje z glavo zrla v oči svojemu spremljevalcu čisto od bližu, kajti v celici je tesno, saj je prav za prav prostora samo za eno osebo. Pavle se je osmelil in svoji izvoljenki v kratkih potezah razložil svojo novo idejo, kako priti do denarja. Potlej bo denarja zmerom na prebitek, ona se bo oblačila zme-

rom v najnovejša oblačila, najmodernejše plašče bo nosila, dragocene čevlje ji bo kupil, potovala bosta in zlat grad bo dobila, — če mu bo pri »služenju denarja« pomagala.

Ženska je ženska — in ko je to mlado dekletce slišalo, da bo denarja ko toče, je bila vsa iz sebe in je prepilo poželjenje po razkošju njeno vest. Rekla je da in amen!

Takrat je mladi junak potegnil iz žepa klešče, izvijač in še nekoliko drugih priprav, ki jih bo rabil za svoj »tehniški čudež«, kakor je imenoval svoj novi način pridobivanja denarja.

Ellen je previdno smuknila iz telefonske celice in pričela nervozno drobnih korakov hoditi pred avtomatom gor in dol, kakor bi nestrpno čakala, da bo gospod v celici vendar že končal pogovor. Pavel je pa med tem vrtal in vrtal, dokler se mu ni posrečil njegov »tehniški čudež«. Premnogi svetli novci, ki so jih tuj-

Banka Baruch

15, Rue Lafayette, PARIS

Odpremlja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu. — Vršni vse bančne posle najkulantneje. — Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune: Belgija: št. 3064-64, Bruxelles; Holandija: št. 1458-66, Ded. Dienst; Francija: št. 1117-94, Paris; Luksemburg: št. 5967, Luxemburg. — Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice.

Naš pravi domači izdelek!

ci nametali v aparat, da so dobili telefonsko zvezo, so pričeli padati v vrečico, ki jo je Pavel trdo tiščal na odprtino. Z žvenčecim plenom je smuknil Pavle na ulico in se izgubil v množici, ne da bi se bil zmenil za mlado, lepo, nervozno stopicajočo damo. Na dogovorjenem cestnem vogalu sta se nekaj minut na to sešla. Po okusni večerji sta se odpočila od naporov novega »poklica«. Nekaj ur kesneje, ko sta v »Uhandecku« ahkotno plesala po zvokih šumega jazza, že niti več mislila nista, da denarčki, ki jih zapravljata, niso baš na najbolj pošten način zasluženi.

Precej časa sta »zapravljala« večere na ta dobičkanosni način. Posel je šel zmerom gladkeje, zato sta poslala kmalu nekam preveč objestna in razsipna. Ellen je svojo »službico« grdo zanemarjala, Pavlova eleganca, ki ni bila prav nič v skladu z njegovimi dohodki, je pa zbudila upravičen sum.

Pričeli so ga opazovati in ga lepega večera z dično pomagalko vred zasačili pri »poslu«.

Zdaj sedita oba grešnika v zaporu — vsaksebi — vendar v takih prostorih, ki imajo isti naziv, kakor kjer sta »služila« denar, namreč v »celicah«. Morda ju to nekoliko tolaži...

Dojenček - tihotapec

Vsi tihotapski triki so že zastareli. Toda ta primer, ki se je zgodil na italijansko-švicarski meji, je menda povsem nov izum. Neki Italijan je potoval s svojo ženo in z dojenčkom v vozičku v Švico. Na meji so zasegli švicarski cariniki velike množine čokolade, ki je bila skrita v otroškem vozičku. Ta stvar ni tako nenavadna. Otroški voziček in čokolado so cariniki pridržali, moža pa poslali v zapor. Ženo z dojenčkom vred so pa pustili čez mejo. Toda pri ločenem pregledovanju so dognali, da čokolada ni čokolada, temveč zgolj reklamni zavitki iz lepenke; zato so ubogega možakarja le skromno oglobili, ker je imel oblasti za norca. Kesneje se je pa prav slučajno razvedelo, da se je pravi tihotapski zaklad nahajal v dojenčku, ali bolje, dojenček sam z vsebino je bil tisti zaklad, kajti ni bil pristen, temveč sijajno ponarejen iz gumija.

Podoknica

V Berlinu, septembra.

Peter Humpen je potnik. Stanuje v lepem vzhodnem predmestju Berlina. Zaradi njegovega poklica, še bolj pa zaradi njegovega veselega in vedrega značaja je vsepovsod znan in priljubljen. Samec je in sleherni večer zmerno popiva v majhni gostilni blizu svojega stanovanja. Tamkaj kvarta, šali se v moški družbi, pripoveduje dovtipe in se drugim tako prisrčno smeje, kakor se nihče na svetu ne zna prisrčneje smejati. Zlasti dame ga imajo radi, kajti gospod Humpen izborna pleše, zna imenitno dvoriti in tudi duhovit je. Marsikatera mamica si na tihem želi, da bi ga njena hčerka ujela na trnek. Nihče pa ni brez napake in greha. Tudi Peter Humpen ne. Njegova nesreča je, da nikoli ne najde domov. Zmerom mora biti poslednji, mora, kakor pravijo, pomagati pometati gostilno. Sicer pa je treba tudi to razumeti. Samska soba je zvečine neprijazno bivališče, — da, če bi imel Humpen prijazno mlado ženičico doma, bi bilo pač vse drugače.

Nekega večera je bil Peter Humpen po svoji stari navadi spet v razigrani družbi pri »Labodu«. Prepevali so, pili, igrali, pripovedovali dovtipe in zanimive doživljaje. Krčmarica si je morala nadeti strog obraz, sicer bi ji bili razposajeni mladi ljudje vse obrnili na glavo.

Končno so pa le pričeli nekateri kimati, in ker se je bližala že policijska ura, so se pričeli odpravljati veseljaki domov. Prepevaje in smeje, bolj ali manj »v rožicah« se je pomikala vesela družba po ulicah.

Gospodar Petra Humpna, gospod Schmidt, je bil sicer prav prijazen in dobrodušen gospod, toda zaobljubil se je bil, da se bo Petru Humpnu maščeval, kajti že mnogokrat ga je njegov krepki tenor zbudil iz najslajšega spanja.

Imel je gospod Schmidt dve srčkani mucki, soseda pa, neka postarna dama, jih je imela celo krdelo. Peter Humpen je bil velik ljubitelj živali, zmerom je božal in pestoval mucke, vsakikrat pa, če se je kdorkoli pritoževal zaradi nočnih mačjih koncertov na vrtu, je bil on prvi, ki se je

potegnil za mačke: kajti on sam, Peter Humpen, je spal ko top, pa ni sam nikoli slišal obupno žalostnega mijavkanja.

Toda nočjo bo doživel čudež! Znano je, da so mačke močno udarjene na vonj motovilčevega soka (baldriana). Že kapljica zadostuje, da privabi mačke, ki stikajo in vohajo okoli dišečega mesta. Gospod Schmidt je že nekaj ur prej opazoval pri »Labodu« razigrano moško družbo in se je v tišini in temi že »pripravljala« na tenorski koncert svojega najemnika. V hišni lekarni je poiskal stekleničico baldriana in jo zliel na okensko polico Humpnove sobe v visokem pritličju. Kmalu nato je prišel Peter veselo prepevaje domov in legel spat. Takoj ga je »zmanjkalo«. Toda nenadoma ga je prebudilo neusmiljen jokanje iz sladkega sna. Zdelo se mu je, da nekje joka neka obupana ženska. Zaklel je glasno, se obrnil in spet zaspal. Toda nočjo mu ni bilo usojeno mirno spanje. Prišel se je večglasni koncert, sopran, bariton, tenor in globoki bas. Prava »mačja muzika«! Ves razjarjen je Peter vstal zalučal čevelj in razgnal mačjo zalego. Toda zaman! Baldrian je zmerom znova privabljal nočne pevce. Peter Humpen je to noč preklinjal, kar sicer ni njegova navada.

Na vse zgodaj je ves ogorčen pripovedoval svojemu gospodarju, ki je imel spalnico na vrtni strani, kako »prijetno« so ga ponoči zabavali solospevi in zbori »muzikaličnih« mačk.

Kovčeg

V Prizu, septembra.

Kakor se to zgodi v vseh večjih mestih, tako tudi v Parizu zmerom vlamljajo in kradejo, a dobra polovica teh zločincev uide roki pravice. V Rivolijski ulici stanuje že dolga leta, skoraj bi lahko rekli, že več rodov, gospa Lermoisova s svojim zvestim kužkom »Tutu«. — Tutu je kuštrav pinč, ki mora stopati z vso opreznostjo, da se ne zaplete v svojo dolgo grivo. Gospa Lermoisova in

Nalašč za brinetke...

Kako dolgo že čakajo brinetke na svoj Special-Shampoo! Zda! imajo Brunetaflor, ki povzdigne lepoto kostanjevih las. Učinkuje naravno in edinstveno zaradi hequila, ki ga ima v sebi. Kostanjasta barva, temni ton sta s tem neverjetno poudarjena. Lasje dobekrasen blek in čudovit lesk. Nenavadno lepo se kodrajo.

Zajamčeno brez sode in kemičnih barvil.

ELIDA SPECIAL SHAMPOO BRUNETAFLORE

Ko ga je gospodar, pretkano se smehljaje, obžaloval, se je Petru posvetilo, kdo mu je pripravil tako nočno »razvedrilo«. Dobrodušni Peter ni nič zameril, temveč se je smejal z gospodarjem vred. Čez dva dni je že spet božal malo belko, toda ko se je vračal pozno domov, je bil odsihodob vselej manj glasen kakor nekoč. *

dih težko zadel. Zaradi neuspešnih poizvedovanj policije se je pričela stara dama čedalje bolj razburjati, dokler ji ni to škodilo na zdravju in dobri volji, kar se je hkratu poznalo tudi na Tutuju. Ta nemir je gospo domala strl; ničesar na svetu pa ni više cenila, kakor mir srca in lahko vest.

Slehernej popoldan je hodila gospa Lermoisova v boulonjski gozd za uro, dve na sprehod. V družbi nekaj starejših odličnih dam in Tutuju je prekramljala vse najlepše ure svojega trudapolnega življenja. Odkar so pa sosede izropali, ne najde gospa Lermoisova več toliko užitka na prelepih nasadih, nič več ni tako sveža v urah spokojnega sprehoda, nič več ni sama seboj zadovoljna. Nemična je in plaha, a tudi Tutu se ne veseli več in zanemarija celo svoje najljubše obcestne kamne in bohotna drevesa.

Toda nedavno je prikrevsala stara gospa s precejšnjim kovčegom v roki na običajni sprehod. Zdi se, da je težak. Gospa je vsa potna in vsakih dvajset korakov odloži svoj tovor, da si odpočije, toda nekaj je, kar je važno, gospa Lermoisova je spet vesela in živahna kakor nekoč, Tutu pa navdušeno zaliva rožicam. Šest celih dni — koliko samozatajevanjal — molčijo gospejine prijateljice, sedmi dan pa ne morejo več vzdržati in vprašajo gospo Lermoisovo, kaj zlomka nosi v tem kovčegu in čemu. Gospa sprva v zadregi molči, pollej pa kar smeje prizna, da nosi v kovčegu samo zlatino in srebrnino. Kajti boji se, da bi je ne okradli kakor sosede. Sicer, pravi, je precej nerodno prenašati tako reč; toda za srčni mir tudi to rada stori.

Slehernej dan popoldne lahko Parižani opazujejo staro damo v boulonjskem gozdu, kako prenaša težak kovčeg, kako ji tečejo polne kaplje po uvelim čelu, a se vseeno živahno zabava s svojimi prijateljicami. Pinč Tutu pa kljub svojim letom podjefno skače okoli njih. *

Poravnajte naročnino!

— Blizu Anagnina v Italiji je med nevitno udarila strela v dežnik, pod katerim so šle tri osebe. Eno izmed njih, neko žensko je na mestu ubilo, mož, ki je bil z njo, je nevarno opečen, tretja oseba, neki deček, je pa odnesel le nedolžne opekline. Dežnik je strela raztrgala v cunje.

— Pariz ima razen afeze očetomortilke Violete Nozière novo senzacijo: te dni so našli mrtvega v njegovi sobi ravnatelja več pariških zabavišč in kinov, Oskaria Dufrenna, eno izmed najznanjših osebnosti pariške družbe. Umora je osumljen neki v mornarja preoblečeni neznanec iz boljših krogov, ki so ga nazadnje videli, da je šel k Dufrennu. Umorjenec je bil homoseksualec, in ni izključeno, da je bil skrivnostni mornar in morilec njegov ljubimec.

— Francozi so prejšnji teden proslavili 20 letnico, kar je letalec Roland Garros prvič preletel Sredozemsko morje iz južne Francije v severno Afriko. Za 800 kilometrov dolgo progo je potreboval sedem ur. Garros je pozneje padel v boju z nemškimi letalci, tik pred koncem vojne, 5. oktobra 1918. Francozi so njemu

na čast imenovali veliki teniški stadion, ki so ga pred šestimi leti zgradili v Parizu, na kraju, kjer je odletel čez Sredozemsko morje, so mu pa zdaj postavili spomenik.

— Ameriški admiral Richard E. Byrd, ki je preletel že Atlantik in oba tečaja, severnega in južnega, se odpravlja na nov polet na južni tečaj. Ekspedicija bo trajala dve leti. Byrd namerava v tem času raziskati ozemlje, ki je tolikšno kakor Združene države in Mehika skupaj.

— V soboto zjutraj so se dvignili trije ruski letalci v zrak s stratosferskim balonom. V dobrih štirih urah je balon dosegel višino 19.000 metrov nad morjem. S tem so Rusi za 3000 metrov prekosili lanski Piccardov rekord. V tej višini so zabeležili 67° pod ničlo, v gondoli sami je bilo pa 22° toplote. Barometer je kazal tlak 51 mm.

— Struge, kjer je ob strašni povodnji prejšnjega tedna voda dosegla višino 30 metrov, so še zmerom pod vodo. Poplavljeni kraje sta si ogledala gradbeni minister dr. Skulj in minister za socialno politiko in narodno zdravje g. Pucelj in obljubila pomoč vlade. Ustanovil se je tudi poseben odbor, ki je izdal poziv za zbiranje prispevkov po povodnji prizadetemu prebivalstvu.

— Carigranski trgovci so iz hvalečnosti, da je vlada reorganizirala telefon v Carigradu, zbrali denar in dali napraviti te-

lefonski aparat iz suhega zlata, ki so ga podarili predsedniku Turčije Kemalupaši. Mustafa Kemal je pa dal zlato preliti v sportno trofejo, češ da je sport dosti pomembnejši kakor luksus.

— V Ljubljani je okoli 10.000 kolesarjev, to se pravi, da ima povprečno vsak šest ljubljčanov kolo.

— Na šahovskem turnirju za prvenstvo Anglije je odigral najlepšo partijo slepi šahovski mojster Cross.

— Eno izmed angleških letal, ki se je v nedeljo udeležilo odkritja spomenika žrtvam katastrofe zrakoplova R 101, je pri povratku v Anglijo zaradi goste megle tresčilo na tla in se razbilo. Vse tri osebe v njem so se ubile.

— Strašen ciklon je uničil mesto Tampico v Mehiki. Več tisoč ljudi je ubitih in ranjenih, še dosti več jih je pa brez strehe.

— Bolgarski kralj Boris je praznoval 3. oktobra 15 letnico vladanja, Bolgarija pa proslavi 5. oktobra 25 letnico, odkar se je proglasila za neodvisno državo.

— V nedeljskem ligaškem tekmovanju za nogometno prvenstvo Jugoslavije je Primorje zmagalo nad osiješko Slavijo 4:1, Hašk nad BSKom 4:3, BASK nad Hajdukom 2:1, Concordia:Vojvodina 2:2. Na prvem mestu je še zmerom BSK z 22 točkami, drugi je BASK (20), tretji Hajduk (19). Primorje ima 15 točk in je na 6. mestu.

Kalvarija ljubezni

Roman iz naših dni. — Napisal P. R.

35. nadaljevanje

Nesrečnica je zaprla oči. Ko jih je spet odprla, je Marko klečal pred njo. Položil je bil svojo glavo na njene bele, skoraj prozorne roke. In škesano je zašepetal:

»Oprosti, mamica, oprosti mi moje besede... Nisem vedel, da je neka skrivnost v tvojem življenju.«

»Skrivnost?«

»Da, mamica... Ne oporekaj!... Vztrajnost, s katero skušajš preprečiti to potovanje, je neizpodbiten dokaz... Preveč dobrega srca si, da nama ne bi dovolila tega romanja na grob najinega očeta, če ne bi imela za to tehtnih razlogov.«

»Kaj govoriš, otrok?!«

»O, nič mamica... Ničesar ne morem domnevati... Vem pa, da skrivnost, ki sem ti pravkar o njej govoril, obstoji: ta skrivnost ti zastruplja življenje... Vidiš, sama priznavaš, da se nisem zmotil, da sem prav uganil... drugače ne bi zdajle jokala.«

Ljudmila je bila res na koncu svojih sil; ni mogla premagati debelih solz, ki so ji spolzele po licih. Boža in Marko sta jo nemo gledala, kako joka, in tudi njima so se orosile oči.

»Oprosti, mamica,« sta zajecljala.

Toda Ljudmila ni odgovorila. Mlada žena je premišljala.

Ali je mogla to skrivnost še dalje ohraniti zase? Skrivnost, ki jo je bila groza samo misliti nanjo? Ne...

Ne! Zakaj Marko in Boža si bosta Bog ve kaj mislila, zdaj ko vesta, da je v njenem življenju res neka skrivnost. Zato je boljše, da svojima otrokoma takoj, brez odloga razodene laž svojega življenja.

Vzdignila je glavo. V očeh ji je zasijal odločen sklep.

»Prav si uganil, dobri moj Marko, res je neka skrivnost v mojem življenju. Zelo resna skrivnost, drugače vama je ne bi odkrila šele danes, v teh nenavadnih okoliščinah. Zato se vama hočem izpovedati. Priznala vama bom svoj greh. In potem me sodita.«

Toda Boža in njen brat sta ogorčeno oporekla:

»Ne, mamica, midva te nisva upravičena soditi. Tudi ne zahtevava, da bi nama razkrila greh, ki praviš, da si ga imaš očitati.«

»Sama sebi sem dolžna, da se vama še ta trenutek izpovem.«

Spričo bližajočega se usodnega trenutka se ji je jela vračati hladna kri.

»Najprej vama moram povedati, otroka moja, da sem vama že leta in leta lagala.«

»Mamica!«

»Da... Lagala! In ta moja laž je najbrže greh... velik greh... ker se nanaša na človeka, ki vama je bil... zmerom neskončno drag.«

»Očka!« sta vzkliknila otroka.

Oba hkratu sta vstala, blede ko zid, zakaj obema je prišla ista misel. In Marko je komaj slišno zavzdihnil:

»O, Bog!«

Ljudmila ju je pogledala. In na njunih razdejanih obrazih je brala

misel, ki ju je bila prešinila. Nenadna groza jo je obšla pred poslednjim odkritjem. Toda ukrotila je razburjenost, ki ji je grozila razgnati srce, in skoraj neslišno zajecljala:

»Ali mar že slutita?«

»O, saj ni mogoče!«

»Vajin očka ni mrtev!«

Brat in sestra sta planila drug drugemu v objem in kriknila:

»Očka še živi! Očka je živ!«

Otroka sta se smejala in jokala hkratu. Stopila sta k materi.

»Zakaj nama nisi tega nikoli povedala, mamica?«

»Ker je zame vajin oče mrtev. Ker je storil zločin, ki ga žena ne more odpustiti... Ker ga ne smemo... ne moremo nikoli več videti.«

»A midva?...«

»Prav imata... Vidva, otroka moja, vidva imata pravico srditi se name. V začetku nisem mislila na to, da greh... da zločin vajinega očeta vama

»Ideal«

kemično čiščenje,
barvanje in svetlolikanje

nasproti ni tolikšen kakor nasproti meni... Nisem mislila, da bi mi vidva nekega dne lahko očitala, da sem vaju otrgala od njega. In ko mi je ta misel šinila v glavo, sem se ustrašila, da vaju ne bi izgubila, če bi se vama izpovedala, in zato sem molčala.«

Pokrila si je čelo z rokama. Marko se je sklonil k njej:

»S svojim trpljenjem, mamica, si si danes odkupila vse, kar sva morda midva trpela zaradi tebe. Kaj ne, sestra?«

»Da, Marko!« je vzkliknila Boža. Ljudmili se je izvil vzdih olajšanja.

»Tudi se ne moreva srditi nate zaradi tvoje odločitve, ki ti jo je v prvi vrsti narekovala ljubezen do naju. Samo...«

Prestal je.

»Samo?...« je ponovila Ljudmila in dih ji je zastal.

»Samo da so naju zmerom učili, in tudi ti si nama dostikrat rekla, da mora za vsak greh priti nekega dne odpuščanje. Ali se ni tudi najin nesrečni očka že spokoril za zlo, ki ti ga je storil? Ali ni zločin, ki praviš, da ga je očka storil pred davnimi leti nasproti tebi, vreden odpuščanja?«

»Saj ne veš, Marko, česa me vprašuješ!«

»Ničesar, mamica, kar bi bilo nemogoče za tvoje toli dobro in plemenito srce.«

Deček je prestal. Nato je pa s tresočim se glasom povzel:

»Kje je danes očka?«

»Ne vem.«

»Ne veš?«

»Prisežem, da ne vem!«

»Tudi tega ne veš, ali je že ozdravel?«

»Tudi tega ne.«

»Pa si vendar morala kaj slišati o njem, in ko si šla v Križe, so ti gotovo povedali...«

Spet je prestal.

»Ne zameri nama, mamica... rotiva te... povej nama, kaj si takrat izvedela... Saj ne dvomiva o tvoji iskrenosti, toda midva bi hotela... Boža in jaz bi rada popravila storjeno zlo.«

»To ni mogoče, otrok!«

»O, pač, mamica!... Zakaj če je očka ozdravel, o, potem sem prepričan, da bo obžaloval vse zlo, ki ti ga je prizadejal, in potem mu boš morala odpustiti; če pa ni ozdravel, če še zmerom živi v temi, brez misli in razuma... o, mamica, potem je njegova pokora že zadosti velika! Zato mu boš tudi tedaj morala odpreti svoje naročje.«

Ljudmili so solze zalile oči.

»Če vama povem, otroka,« je skoraj zaihtela, »ta sen se ne more uresničiti.«

»Zakaj ne, mamica? Zakaj ne?«

Mlada žena ni takoj odgovorila. V njenem srcu se je bil poslednji boj. Potem je pa nenadoma privila otroka k sebi:

»Hotela sem vama prizanesti to sramoto, otroka. Toda sama sta me prisilila, da vama jo razodenem... Čujta torej vso resnico: Ko se je zgodila katastrofa, pri kateri je vajin oče izgubil razum, sem dobila v roke neizpodbiten dokaz, da me je na sramoten način varal. Ljubil ni vajine matere, temveč drugo žensko — žensko, ki je ob našem odhodu iz Križ prišla ponj in ga vzela s seboj... kam, sama ne vem...«

Glas se ji je zlomil. In nenadoma jo je premogel krčevit jok. Marko in Boža sta se strta nad pravkaršnjim odkritjem nemo sklonila k njej in njune solze so se pomešale z materinimi. In ljubezni do nesrečne, toli preizkušene matere se je zdaj v njunih sreih pridružilo še neizmerno sočutje.

Križ v puščavi

Napisal H. Kemp

Kakšnih sto metrov južno od arabskega mesta Setifa stoji daleč vstran od karavanske poti velik lesen križ sredi puščave. Na njem so v francoskih in arabskih črkah vrezljane besede: »Tu počiva oddelek španskih legijonarjev. Osem mož in poročnika je arabsko dekletce izrabilo v puščavo, kjer so vsi umrli od žeje.« Samum križ dostikrat zamede, pa pride vihar in pesek spet odnese.

Vsako leto mora v puščavo oddelek španskih legijonarjev, da očisti križ peska in da položi predenj lovorov venec. Te karavane vodi zmerom polkovnik Segantes; zakaj nesrečni poročnik je bil njegov najboljši prijatelj. In kadar se vojaki všatoro kraj samotnega križa, jim Segantes jame pripovedovati zgodbo o poročniku Ricardu, njegovih osmih legijonarjih in arabski dekletci Losibi.

... bilo je v dobi kabilske vstaje, ko so razbojniški Tuaregi izrabili sleherni priložnost, da so naskočili španske vojaške postaje, raztresene vzdolž puščave. Ricardo je dobil z osmimi možmi nalogo, da odrine na

II
Druga mati
»Kako ti ugaja, Francek?«
»Čudovito, mama!«
»Res?«
»O, mama, še v Italiji, kjer smo bili lani, in na Škotskem, kamor smo šli predlanskim, nisem videl tako lepega prizora!«

»Torej boš zadovoljen?«
»Seveda, mama... Samo... ali bomo dolgo tu ostali?«

»Tega še ne vem, otrok moj. Odvisno bo od tebe... in od mene.«

»Pa od papana Cirila tudi?«

»Da... toda kar se njega tiče...«

»Kaj si hotela reči, mama?«

»Zakaj zmerom praviš papa Ciril... čeprav veš, da ni tvoj oče... da ti je samo...«

Mlada žena je prestala.
»Da mi je samo stric, vem... Toda ker je moj pravi papa odšel daleč, daleč in naju pustil sama... ko ga vendar ne bova nikoli več videla... zakaj ne bi potem dal njegovega imena stricu Cirilu? Saj se ne pritožuje nad tem! Vidiš, mamica, to ime mi je tako drago, čeprav vem, da ti je papa prizadel mnogo gorja...«

Dečku se je tresel glas, ko je izgovoril te poslednje besede. Bil je droban in zal plavalas deček kakih dvanajstih let, toda tako visokorasel, da bi mu jih človek prisodil petnajst. Dolgi kodrasti lasje so obkročali njegov razumni, a nekam blede in suljati obraz, in pod njimi je gorelo dvoje velikih sivih oči v malone vročnem lesku. Obrnil se je bil k svoji materi, mladi ženi čudovite lepote, zagorele polti in črnih oči in las, ki se je sklanjala čez balkon in občudovala razgled na jezero Štirih kantov.

Bilo je na eni izmed teras velikega lucernskega hotela, zvečer istega dne, ko sta imela tam gori v zdraviliškem domu na Sonnenbergu Marko in Boža s svojo materjo razgovor, ki se je na posled končal s solzami.

postajo Sienna, ki je bila daleč v puščavi. Neke noči so začeli njegovo četico obstreljevati, ko je ravno taburila v oazi. Ricardo je velel drugo jutro naskočiti malo naselbino v oazi, toda nikjer niso uzrli žive duše. Sele po dolgem iskanju so zagledali komaj trinajstletno arabsko dekletce, ki so jo begunci ostavili, ker si je ranila nogo in ni mogla z njimi.

»Kazala nam boš pot do najbližnje oaze!« je zapovedal poročnik Ricardo. Ukazal je raztovoriti mulo za deklico in potem je mala karavana krenila na pot. Pred nekaj dnevi je divjal samum, ki je zamedel karavansko pot, tako da ni nihče vedel, kod se pride najhitreje do prihodnje oaze. Ricardo je bil vesel, da je našel vodnico, ki je morala poznati pot. Losiba se ni dolgo upirala, zakaj Ricardo ji je bil obljubil lepo pisano verižico in krasno zapestnico, ki ju je imel spravljene v torbi na sedlu.

Minevali so dnevi, karavana je razsipno pila vodo, zakaj Losiba je venomer zatrjevala, da bodo v dveh dneh pri oazi, dotlej bo pa vode vsekako še dovolj. Toda drugi dan je

Grof MONTE-CRISTO

Roman

Napisał Aleksander Dumas

6. nadaljevanje.

»Ali ste zadovoljni s hrano?«
»Mislim, da; ne vem. A za to ne gre! Ore za to, in ne samo meni nesrečnemu jetniku, temveč vsem pravosodnim uradnikom in celo kralju, ki je naš vladar — vsem gre za to, da ne bo po nedolžnem zaprt človek, ki so ga s strahopetno denuncirali in mu niso dali niti prilike, da bi se zagovarjal.«

»Danes ste zelo ponižni,« se oglasi guverner; »toda zmeraj niste bili taki. Takrat, ko ste hoteli ubiti svojega ječarja, ste govorili čisto drugače.«

»Res, zato ga zdajle ponižno prosim, naj mi odpusti. A kaj hočete! Pobesnel sem, bil sem iz uma.«

»In zdaj niste več?«

»Ne, gospod; ječa me je sporkorila, zlomila me je in ubila... Tako dolgo sem že zaprt!«

»Tako dolgo? Kdaj so vas pa zaprli?« vpraša nadzornik.

»28. februarja leta 1815. ob dveh popoldne.«

Nadzornik prične računati.

»Danes smo 30. julija 1816. Kaj bi še radi? Saj ste zaprti komaj sedemnajst mesecev!«

»Komaj sedemnajst mesecev! O, gospod, saj ne veste, kaj se pravi biti sedemnajst mesecev zaprt! To je sedemnajst let, sedemnajst stoletij, posebno za človeka, ki je bil kakor jaz tako blizu sreči; za človeka, ki se je hotel poročiti z ljubljeno dekleto; za človeka, ki ga je čakala lepa bodočnost in ki so ga vrgli iz najlepših sanj v najtemnejšo noč; za človeka, ki vidi, da mu je strto

vse življenje; za človeka, ki ne ve, ali ga njegova nevesta še ljubi, ki ne ve, ali njegov stari oče še živi, ali je pa umrl od trpljenja in gorja! Sedemnajst mesecev ječe za človeka, ki je dihal morskimi zraki; ki ni bil nikoli od nikogar odvisen in je vse življenje prebil na neskončnih gladinah morja! Teh sedemnajst mesecev ječe je več, kakor je je vreden najhujši zločin! Bodite zato usmiljeni z menoj, gospod, in izprosite mi ne milosti, temveč pravične sodbe. Sodnika vas prosim, gospod, samo sodnika! Saj ne morete obtožencu odreči sodnika!«

»Prav,« priklama nadzornik. »Bomo videli.«

Potem se obrne h guvernerju:

»Ubogi vrag se mi smili. Ko se vrnemo gor, mi boste pokazali njegove akte.«

»Zakaj ne!« pritrudi guverner, »toda bojim se, da boste našli zelo obtežilne opombe.«

»Vem, gospod,« povzame Dantès, »da me ne morete sami rešiti; toda moja prošnja lahko sporočite oblasti, lahko rečete dobro besedo zame, in dosežete, da me postavijo pred sodišče. Samo sodišča si želim, da bom vsaj vedel, česa me dolže in na kakšno kaznen sem obsojen. Zakaj negotovost je najstrašnejše, kar si morete misliti.«

»To je res,« zamrmra nadzornik.

»O, gospod,« vzklikne Dantès, »vaš glas mi izdaja, da vas je pretreslo. O, recite mi vsaj, da smem upati.«

prišel in minil, ne da bi bili zagledali oazo; še palme niso nikjer videli na obzorju. Pusto se je širilo neskončno peščeno morje, povsod samo pesek, pesek...

Legionarji so morali svoje konje in tovarne živali drugo za drugo pobiti, in ko je napočil četrti dan, so se Ricardo in njegovi ljudje komaj še opotekali po pesku; le Arabka je lahkono hitela naprej, zakaj njena noga se je bila med tem zacelila. Zvečer so legionarji izčrpani popadali na tla in stokaje pogleli po pesku. Tedaj je Ricardo poklical k sebi Losiba in krenil z njo v puščavo. Ko sta bila že dovolj daleč od čete, je Ricardo obstal: »Zdaj pa po pravici povej, Losiba, drugim ni treba vedeti: ali smo res izgubljeni?«

Deklica se je vzravnila pred njim: »Da, Alah hoče tako.«

»Alah? Ne govori neumnosti, Losiba. Ali mar ne poznaš poti?«

»Ne,« je ponosno odgovorila deklica.

»Ne?« je osupnil Ricardo. »Kaj naj to pomeni?«

»Nalašč sem vas speljala v puščavo. Vsi boste umrli; zakaj daleč na okoli ni ne oaze ne karavanske poti!«

Ricardo je vztrepetal: »Vsi... umrli? In... ti?«

»Jaz tudi,« je mirno odvrnila deklica.

»Ali si zblaznela?« je takrat zarjul Ricardo. »Zakaj nas pelješ v smrt?«

»Ker ste sovražniki mojih bratov, sovražniki mojega naroda.«

Ricarda so deključine besede spravile ob razum. Besno jo je zgrabil za roko: »To mi boš poplačala, izdajalka!«

Losiba se mu je hotela iztrgati, nastal je kratek, obupen boj, potem je počil strel in Losiba so je z bolestnim krikom zgrudila na tla.

Dolgo je stal Ricardo zraven nje. Luna je vzhajala in z blede mesečino obličila bronaste Losibine prsi, iz katerih je curljala kri v pesek puščave.

Dva tedna nato so našli v solncu posušene okostnjake, že skoraj zamedene od samuma. Dnevnik poročnika Ricarda je pojasnil tragedijo, ki se je odigrala v kraljestvu večnega peska...«

Polkovnik Segantes je počakal, da je vzšel mesec. Potem je velel četi, da se postavi pred križ. Tedaj je položil predenj venec in nemo mignil z roko. Iz pušk legionarjev se je zabliškalo. Trikrat je zagrmela salva v noč in sivi smodnikov dim je zagrmel križ v puščavi...

»Tega vam ne morem reči,« odvrne nadzornik, »obljubim vam pa, da bom pregledal vaše akte.«

»O potem sem rešen!«

»Kdo vas je dal zapreti?«

»Gospod de Villefort. Rotim vas, stopite k njemu in ga vprašajte, kako je z menoj!«

»Gospoda de Villeforta že leto dni ni več v Marseillu. V Toulousu je.«

»O, potem ni čudo,« zamrmra Dantès. »Moj edini zaščitnik je šel.«

»Ali vas je imel gospod de Villefort vzrok sovražiti? vpraša nadzornik.«

»Ne, gospod, narobe; bil je zelo dober z menoj.«

»Torej se lahko zanesem na pojasnila, ki mi jih bo dal o vas?«

»Popolnoma, gospod!«

»Potem je prav.«

Dantès se je spustil na kolena, dvignil roke proti nebu in zmolil vročo molitev za moža, ki je prišel v njegovo ječo kakor Odršenik pred pekel, da reši duše pogube.

Vrata so se za Dantèsom zaprla. Toda žarek upanja, ki je prišel v temnico, je ostal v njej.

»Podvizajmo se, da čim prej opravimo,« meni nadzornik. »Kdo je zdaj na vrsti?«

»O, neki čudaški norec,« odvrne guverner. »Trdi namreč, da je lastnik neizmerne zaklada. Prvo leto svojega jetništva je ponujal vladi milijon, če ga izpusti, drugo leto že dva, tretje leto tri milijone in tako dalje. Zdaj je že peto leto zaprt; prosil vas bo, če bi smel na samem z vami govoriti, in vam bo ponudil pet milijonov.«

»Nenavaden jetnik, res,« pritrudi nadzornik. »In kako je temu milijonarju ime?«

»Abbé Faria.«

Ječar je odprl neka vrata in nadzornik je radovedno obletel temnico blaznega abbéja. Sredi ječe je ležal v krogu, zarisanem z ometom, ki ga je odkrušil od zidu, skoraj nag mož, zakaj obleka mu je že razpadala v cape. V tem krogu je vneto risal geometrične like in se je zdel prav tako zatopljen v svoj problem kakor nekoč Arhimed, ko ga je ubil Marcelov vojak. Tudi tedaj se ni zgenil, ko so zahreščala železna vrata; zdramil se je šele, ko sta j amenici obsijali vlažna tla, kjer je sedel. Tedaj se je obrnil in začudeno uzrl veliko družbo, ki se je zbrala v njegovi ječi. Hitro je vstal in se ogrnil v odejo, ki jo je potegnjal z bornega ležišča.

»Ali si česa želite?« ga vpraša nadzornik. »Prišel sem kot zastopnik vlade in imam nalog, da si zapišem pritožbe in prošnje jetnikov.«

»O, potem, gospod, upam, da se bova sporazumela.«

»Vidite,« šepne guverner. »Ali se ne začinja, kakor sem vam rekel?«

»Gospod,« povzame jetnik, »jaz sem abbé Faria iz Rima. Bil sem dvajset let tajnik kardinala Rospigliosija; v začetku leta 1811. so me pa zaprli, sam ne vem zakaj. Zelo srečen sem, da vas vidim, čeprav ste me zmotili v vaših računih — računih, ki utegnejo postaviti Newtonov zakon o tež-

nosti na laž. Ali bi lahko z vami na samem govoril?«

»Kaj sem rekel?« pomežikne guverner nadzorniku.

»Dobro poznate svoje ljudi,« se zasmije le-ta. Nato se obrne k abbéju.

»Ne, to ne gre.«

»Pa če bi šlo za to, da priskrbim vladi velikansko vsoto, denimo pet milijonov?«

»Bogme,« se obrne nadzornik h guvernerju, »še vsoto ste do pičice zadeli!«

»Dragi prijatelj,« se tedaj oglasi guverner, »na žalost že vse na pamet vemo, kaj nam hočete povedati. Za vaše zaklade gre, kaj ne?«

Faria pogleda zasmehljivca z očmi, v katerih bi nepristranski opazovalec prestregel blisk razuma in iskrenosti.

»Seveda,« pritrudi, »o čem naj pa govorim, če ne o tem?«

»Gospod nadzornik,« reče guverner, »to istorijo vam jaz prav tako lahko povem kakor gospod abbé sam; zakaj že štiri ali pet let jo moram poslušati, da me že ušesa bole od nje.«

»To kaže,« gospod guverner, »odvrne abbé, »da ste kakor ljudje, o katerih pravi svele pismo: Oči imajo, pa ne vidijo, ušesa imajo, pa ne slišijo.«

»Dragi prijatelj, vlada je bogata in hvala Bogu ne potrebuje vaših zakladov. Ohranite si jih torej za tedaj, ko boste zapustili to ječo.«

Abbéju so se zmračile oči; zgrabil je nadzornika za roko in vzkliknil:

»A če nikoli več ne pridem iz nje, če me vkljub vsej pravici pustite v ječi, če umrem v njej, ne da bi mogel komu zaupati svojo skrivnost — ali naj bo potem ta zaklad izgubljen? Ali ni boljše, da ima od tega vlada korist in jaz? Šest milijonov vam ponudim, gospod, šest milijonov sem pripravljen žrtvovati, jaz sam se pa zadovoljim z ostankom, samo prostost mi dajte!«

»Tako mi duše,« zamrmra nadzornik, »če ne bi vedel, da je ta mož blazen, bi mu moral verjeti, tako prepričevalno govori.«

»Nisem blazen, gospod, in moje besede so gola resnica,« odvrne Faria, čigar tenkemu sluhu nadzornikov vzklik ni ušel. »Zaklad, o katerem vam govorim, res obstoji, in pripravljen sem skleniti z vami dogovor: v vaši navzočnosti naj razkopljejo zemljo, in če sem se vam zlagal, če ne bodo ničesar odkrili, potem sem res blazen, kakor ste rekli, potem me boste pripeljali nazaj v to ječo, da umrem v njej, ne da bi zinil še katero prošnjo ali željo.«

»Ali je kraj, kjer je vaš zaklad zakopan, daleč od tod?«

»Kakih sto milj.«

Guverner se je spustil v smeh. »Ta ni slaba! Vsak jetnik bi si dovolil šalo in bi peljal svoje ječarje sto milj daleč na izprehod; saj si ne bi mogel misliti lepše priložnosti za beg!«

»Staro sredstvo,« pritrudi nadzornik. »Gospod nima niti te zasluge, da bi ga bil sam odkril.«

»Gospod,« vzklikne Faria, »pri-sezite mi pri Kristusu, da mi boste izprosili prostost, če sem vam

resnico govoril, pa vam povem, kje je zakopan zaklad. S tem ničesar ne tvegate, saj ne bom mogel ubežati, ker bom zaprt, dokler se ne prepričate o resničnosti mojih besed.»

»Ali ste s hrano zadovoljni?« vpraša nadzornik, hoteč priti na konec.

»Proč z vami!« krikne abbé. »Bodite prekleli kakor drugi norci, ki mi niso hoteli verjeti! Mojega zlata ne marate; prav, obdržim ga sam. Nočete mi dati prostosti, pa mi jo bo Bog dal. Proč, v a m nimam ničesar več povedati!«

Po teh besedah je abbé vrgel s sebe odejo, pobral kos ometa, sedel v svoj krog in začel spet risati črte in številke.

»Kaj naj bodo te čačke?« vpraša nadzornik, ko so se odpravljali iz celice.

»Svoje zaklade sešteva,« se zasmije guverner.

Faria ga je namestu odgovora prezirljivo ošinil z očmi.

Nadzornik in guverner sta odšla. Ječar je zaklenil vrata za jetnikom.

»Morda je nekoč res imel kakšen zaklad,« meni nadzornik, ko so se vračali po stopnicah.

»Ali se mu je pa sanjalo, da ga ima,« odvrne guverner, »ko se je drugo jutro zbudil, je bil pa blazen.«

»Že mogoče,« prikima nadzornik z značilno naivnostjo. »Če bi bil res bogat, ne bi bil prišel v ječo.«

Tako se je končala inspekcija pri abbéju. Ostal je v ječi, in prepričanje, da je blazen, se je po tem obisku še utrdilo.

Kar se tiče Dantésa, je nadzornik svojo obljubo izpolnil. Ko je prišel v guvernerjevo sobo, si je dal pokazati seznam jetnikov. Pri Dantésovem imenu je bila pripisana tale opazka:

Strasten bonapartist; sodeloval je pri Napoleonom Edmond vem begu z Elbe. Dantés Zaprt mora biti v najbolji skrili ječi in pod najstrožjim nadzorstvom.

Ta opazka je bila pisana z drugo roko in z drugim črnilom kakor druge pripombe; to je kazalo, da so jo pripisali, ko je bil Dantés že zaprt.

Obtožba je bila preveč določna, da bi jo bilo moči izpodbijati. Za to je nadzornik pripisal besedice:

»Ne da se nič napraviti.«

Ta obisk je Dantésa zbudil v novo življenje. Odkar je prišel v ječo, je pozabil šteti dneve; zdaj ko mu je nadzornik povedal datum, ga ne bo več pozabil. S koščkom apna, ki ga je odkrušil od stropa, je napisal na zid 30. julij 1816. Od tistega dne je vsak dan zarisal zraven novo črto, da ne bi več pozabil, kateri dan je.

Minevali so dnevi, potem tedni in meseci; Dantés je še zmeraj čakal. V začetku si je postavil rok štirinajstih dni: ko ta rok mine, bo prost. Toda ko je minilo teh štirinajst dni, si je dejal, da je bilo nespametno misliti, da bi se nadzornik še pred vrnitvijo v Pariz ukvarjal z njegovo zadevo; v Pariz se pa ni mogel prej vrniti, dokler ni končal svojega inspekcijskega potovanja, in to je

utegnilo trajati mesec dni ali celo dva meseca. Zato si je prvotni štirinajstidnevni rok podaljšal na tri mesece. Ko so ti trije meseci pretekli, je sklenil čakati še šest mesecev. Ko je pa minilo tudi teh šest mesecev, je videl, da je čakal že deset mesecev in pol. V teh desetih mesecih se ni v njegovem jetništvu nič izpremenilo; dobil ni niti enega tolažilnega sporočila; ječar je ostal na njegova vprašanja muftast kakor poprej. Dantés je pričel dvomiti o svojem razumu; postal je skoraj prepričan, da so dogodki, o katerih je prej mislil, da jih je res doživel, samo fantazija njegovih možganov.

Po preteku leta dni je prišel nov guverner. Prejšnji je vzel s seboj na svoje novo mesto tudi Dantésovega ječarja.

Novemu guvernerju se ni zdelo vredno bremeniti si spomina z imeni jetnikov. Zato jih je velel imenovati s številkami. Strašni kastel II je imel petdeset celic; njihovi prebivalci so se imenovali po številkah celic, v katerih so bili zaprti. Tako ni nesrečni mladi mož nič več slišal svojega imena Edmonda, ne priimka Dantésa; imenoval se je le še številka 34

XIV

Štev. 34 in štev. 27

Dantés je preстал vse stopnje kalvarije, ki jih trpe pozabljeni jetniki.

V začetku je kazal ponos, ki ga dajeta upanje in zavest nedolžnosti. Potem je začel dvomiti nad lastno nedolžnostjo; to je guvernerjevo misel, da z njegovim razumom ne bo vse v redu, še podkrepilo. Naposled je stopil z višave svojega ponosa dol in začel prositi usmiljenja ne še Boga, temveč ljudi. Bog je poslednje pribežališče grešniku, čeprav bi se moral najprej k njemu zateči.

Dantés je prosil, naj ga premeste v drugo celico, naj bo še mračnejša, naj bo še globlja. Izpremema, vseeno kakšna, je le izpremema, in bi ga vsaj za nekaj dni raztresla. Prosil je, da bi se smel iti sprehajati na sveži zrak, prosil je knjige. Toda nobene njegove prošnje mu niso uslišali. Vzlic temu se ni utrudil zmeraj iznova prositi. Čeprav je bil njegov novi ječar še redkobesednejši od prejšnjega, ga je vendar pri slednji priložnosti ogovarjal; že to, da je lahko govoril s katerim človekom, četudi z muftastim, je bilo siromaku v uteho; govoril je, da je slišal svoj lastni glas. Poskušal je tudi sam s se-

V 24 URAH

barva, plisir in kemično čistil obleke, klobuke itd. Skrobi in svetlolika srajce, ovratnike, zapestnice i. t. d. Pere, suši, monga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH
L J U B L J A N A

boj govoriti, toda tedaj ga je bilo groza pred samim seboj.

Nekega dne je prosil ječarja, naj bi izposloval pri guvernerju, da bi mu dali kakšnega tovariša, če ne drugega vsaj blaznega abbéja, ki je o njem slišal govoriti. Tudi to prošnjo so mu odbili.

Tako je Dantés poskusil pri ljudeh vse, kar je bilo mogoče; potem šele se je kakor je bilo pričakovati, spomnil poslednjega pribežališča — Boga. Spomnil se je molitev, katerih ga je učila njegova mati, in odkril v njih zmisel, ki ga ni prej nikoli poznal; toda molil ni s pobožnostjo, temveč s strastjo. Kadar je glasno molil, se tudi ni več ustrašil lastnega glasu; tako se je zaveoval v svoje molitve, da je videl Boga pri slednji besedi, ki jo je izrekel, živega pred seboj. Vsa dejanja in vse misli svojega ponižnega in izgubljenega življenja je spravljal v zvezo s tem mogočnim Bogom, zajemal iz molitev nauke in si zadajal naloge, ki jim mora izpolniti. In ob koncu sleherne molitve se mu je vlihotapljala sebična prošnja, ki se ljudje z njo pogosteje obračajo na svoje bližnje kakor pa na Boga: In odpusti nam naše dolge, kakor mi odpuščamo svojim dolžnikom!...

Kljub svojim iskrenim molitvam je Dantés ostal jetnik.

Tedaj so se mu začele misli mračiti, in oblak pred njegovimi očmi je postajal vse gostejši. Dantés je bil preprost človek brez vzgoje in brez posebnega znanja, ki bi mu moglo biti uteha v njegovi samotni.

Tako se je njegova pobožnost umeknila besu in togoti. Začel je preklinjati in psovali Boga, da se je ječar zgražal, zalefal se je v zidove svoje ječe ter besnel proti vsemu, kar ga je obdajalo; zrnce peska, slamica ali piš vetra, kadar so se odprla vrata njegove celice: vse ga je spravljal v brezumno togoto. Potem se je spomnil ovaditeljskega pisma, ki mu ga je pokazal Villefort, in sleherna črka tega pisma mu je zadržala na zidu kakor Mene-Tekel-Phares pred Belzarjem. Dejal si je, da ga je sovraštvo ljudi pehnilo v ta brezdanji prepad, in ne jeza Boga. Klical je na

te neznane ljudi vse kazni, ki so prihajale njegovi razdraženi domišljiji na um, in si govoril, da so najstrašnejše med njimi še preblage in prekrajke; zakaj za kaznijo pride smrt, in smrt pomeni če že ne počitka, pa vsaj neobčutljivost za bolečine.

Ko si je rekel, da je v smrti mir, mu je nenadoma vstala misel na samomor. Gorje mu, kdor v svoji nesreči ostane pri tej misli! Zgrabi ga kakor s kleščami in sleherni obupni poskus, da bi se rešil tega strašnega objema, ga še bolj potegne v naročje smrti.

Ko je vzkrla ta misel v duši mladega moža, je na mah postal krotkejši in prijaznejši; trda postelja se mu je zazdela mehkejša, črni kruh mu je nenadoma bolje teknil, skoraj nič več ni spal in življenje se mu je zazdela malone znosno, saj je vedel, da ga lahko vrže od sebe, kadar le hoče.

Na dva načina je mogel umreti. Prvi je bil preprost; privezal bi svoj robec na železno prečko v oknu in se obesil nanj. Drugi je bil pa v tem, da bi se samo delal, da je, pa bi od lakote umrl. Prvi način se mu je upiral. Že od mladega je imel čuden z grozo pomešan strah pred morskimi roparji, ki so jih obešali na jambore; obešanje se mu je zdelo sramotna kazen, in zato ni hotel nanj niti misliti. Odločil se je torej za drugi način in ga začel še tisti dan izvajati.

Minila so bila že skoraj štiri leta. Konec drugega leta je Dantés prenehal šteti dneve in je tako spet izgubil zmisel za čas. Rekel si je, da hoče umreti; sam si je izbral način smrti, in iz strahu, da se ne bi skesal, si je sam sebi prisegel, da bo tako umrl. Kadar dobim kosilo in večerjo, si je dejal, bom vrgel oboje skozi okno, pa bodo mislili, da sem pojedel.

In tako je storil. Dvakrat na dan je vrgel jed skozi majhno zamreženo odprlino, skozi katero je videl samo kos neba in drugega nič. V začetku je to delal s premislekom, pozneje pa s čedalje večjim obžalovanjem. Hrano, ki se mu je nekoč gnusila, mu je zdaj glad delal zapeljivo. Časih je po celo uro držal krožnik v roki in srepo upiral oči v kos smrdljivega mesa in v plesnivi črni kruh. Poslednji instinkti življenja so se borili v njem in mu majali njegov sklep. In tedaj se mu njegova ječa mahoma ni zdelala več tako mrka in njegova usoda manj obupna. Saj je bil še mlad, komaj pet in dvajset let mu je utegnilo biti: čakalo ga je še najmanj petdeset let življenja, to je dvakrat toliko, kolikor ga je preživel. Kaj vse se utesne v tem času zgoditi! Bog ve, ali se ne bodo tudi njemu nekega dne odprla vrata in se mu zasmajalo solnce svobode! V takih mislih je vselej nastavljal jed na usta. Toda spomnil se je svoje prisege in plemenit in strog s samim seboj, kakor je bil, se je ustrašil misli, da bi moral samega sebe zaničevati, če bi prelomil prisego. Tako je neizprosno in brez usmiljenja ubijal še tisto trohico življenja, ki mu je ostalo. In prišel je dan, ko ni imel več moči, da bi vstal in vrgel večerjo skozi okno.

DAMSKI

JESENSKI in ZIMSKI

PLAŠČ,

ki Vam ga dobavi tvrdka

DRAGO GORUP & Co., LJUBLJANA

Miklošičeva cesta 16/1

je zadnje mode, najboljše kvalltete, prvorazredno delo

Nizka cena!

Filmske anekdote

Spočetka ko so ponujali Liliani Harvey angažman v Hollywoodu, je bila vsa obupana.

»Beži, beži,« jo je bodril Willy Forst, »čemu neki toliko premišljuješ? Saj znaš vendar odlično angleški!«

Lilian ga je začudeno pogledala:

»Da, dragi Willy, toda tako se mi zdi, da je v Ameriki še vse polno ljudi, ki znajo še bolje angleški.«

*

»Dolgo v noč so kvartali. Zgodaj zjutraj pa pokliče Felix Bressart Ottona Walburga po telefonu:

»Kako je, prijatelj?«

»Slabo, slabo!«

»Kaj pa je, za božjo voljo?«

»Veš, dragi, srce, pa tudi v križu ni kakor treba...!«

»Beži, beži, da bi niti enega pika ali pa kara ne imel?«

*

Avtorji so šefu produkcije na vse načine dopovedovali, da je nova vloga kakor nalašč za Maksa Hansna, ki ga je treba angažirati.

»Niti malce erotično ne vpliva ta človek na gledalce!« se je zmerom in zmerom izvijal ravnatelj.

»Prazne marnje!« ga je zavrnil neki avtor. »Morda samo na vas ne učinkuje tako?«

Takrat je pa bilo ravnatelju dovolj. Sunkoma je odprl vrata v predsojbe in zarjul: »Mar vzbuja Hansen v vas erotična čustva?«

»Ne!« je odvrnil globoki bas Adele Sandrockove, ki je slučajno sedela v čakalnici.

*

Willy Forst nam je povedal tole zgodbičo, ki jo je slišal med snemanjem filma »Rop Mone Lise«:

Razpisali so nagrado za reklamni lepak. Vsak slikar je seveda skušal

kar najbolje pogoditi obraz Mone Lise na lepaku. Nekega dne, ko so umetniki spet kazali šefu reklame nove osnutke, jih je osorno nadrl:

Sylvia Sidney in Gary Grant v filmu »Madame Butterfly«

»Vraga! To me že dolgočasi! Zmerom ista slika te salamenske babnice! Mar še nobenemu ni prišlo na um, da bi jo narisal v profilu?«

*

Fritza Grünbauma je ob devetih zjutraj zbudil telefon. Neki glas je dejal:

»Halo, tu vaš dober prijatelj!«

Grünbaum pa zazeha in odvrne: »Kdor mene ob devetih zjutraj budi, ne more biti moj prijatelj! Z Bogom.«

*

Pri neki zabavi je sedel Emil Jannings med dvema damama. Nenado-

ma ga je pa ogovorila lepša izmed njiju:

»Zamislite se v to, da vsi trije veslamo po jezeru — čoln se pa prevrne. Katero izmed naju bi skušali prvo rešiti?«

Jannings ni niti trenil.

»Prepričan sem, milostljiva,« je odvrnil na moč diplomatsko, »da izborna plavate!«

Zlato naše hrane

Jajnine

Tovarna Pekatele

Filmske novosti

Posnetki za veseloigro »Ukradeni sreda«, v kateri sodelujejo Szöke Szakall, slavna madžarska operetna pevka Eta von Haydn, Johannes Riemann, Johanna Ewald in Walter Steinbeck, so v Budimpešti dovršeni. Dejanje filma je prav originalno. Szöke Szakall igra moža, ki zasleduje tatove, ki so mu ukradli en dan njegovega življenja.

Pod vodstvom Eberharda Klage-manna bodo te dni pričeli delati naravne posnetke za prvi nemški Foxov film »Ljubavna pustolovščina«. Pogodili so se z Jenny Jugo, slavnim tenoristom Louisom Graveurjem in Heinzom Rühmannom za zasedbo glavnih vlog. Režira Johannes Mayer, godbo je pa skomponiral R. Künecke.

Harry Liedtke je sprejel novo zanimivo vlogo. V zvočnem filmu »Ko odpada listje...« po romanu »Hčerka Ulla« od Wernerja Scheffa, bo igral vlogo očeta »v najlepših letih«, ki se zaljubi v hčerko svojega prijatelja.

Po romanu »Lenoe plove po svetu« od Hansa Holma bo režiser Georg Jacoby napravil film z naslovom »Mlade Berlinčanke so izginile«. Magda Schneider bo igrala glavno vlogo.

Ramon Novaro se je vrnil s potovanja po Evropi spet v Hollywood in je že pričel z Jeanetto Macdonaldovo igrati za film »The Cat and the Fiddle«.

Fritz Holländer sklada godbo za tretji film Harveyeve »Marionete« (Fox), ki so ga pred dobrim tednom pričeli delati. Harveyeva je pravkar dovršila svoj drugi film »My weakness« (Moja slaba stran).

Kozaški ogrinjači

Te »tričetrtinske ogrinjače« že poznamo. Letošnja jesenska moda jih je nekoliko izpremenila. Malo daljši so, ob bokih pa tesnejši. Zapeli so na več gumbov, po sredi ali ob strani, ali pa zvezani s pentljo. Pri vseh pa mora biti ob bokih pas, ki se tesno oprijema.

Na obeh slikah vidimo svetle kozaške ogrinjače, dočim sta krili femni. Svetlo bž se ujema s kostanjevo rjavo barvo, svetlo siv ogrinjač s temno sivim ali črnim krilom. Levi lik je svojevrsten in eleganten, ker so rokavi in spodnji rob ogrinjača iz dvojnega črtastega baršuna. Okoli izreza pri vratu je našit gladek trak iz temnega baršuna, pa tudi krilo je baršunasto. Ogrinjač sam je iz težke motne svile ali iz marokéna. Prav tako je desni lik dvobarven. Zgornji del ogrinjača je zaradi tesnega širokega pasu nekako napih-njen in je videti kakor bluz. Počez urezan sprednji del je zapet pod vratom in ob boku.

Pri levem ogrinjaču so rokavi obilno nabrani. Sprednji del je ozek, zapet je pa s svetlimi gumbi iste barve kakor okras okoli izreza. Pas je vdolan. Krilo je položeno v globoke gube. Tudi pri desnem krilu vidimo ozke gube. Rokavi so všiti po vzorcu raglana, vendar so na ramah nekoliko nabrani, da dajo ramenskemu delu primerno širino.

Meščanska kuhinja

Piše Nuša

Ker si sedaj lahko priskrbimo jabolka in breskve, uporabimo jih za marmelado! Na trgu dobimo breskve po 3 Din kilo, jabolka so pa tudi že precej poceni: 1 kg 2 do 4 Din.

Jabolčna mezga

Lepa, zrela jabolka razpolovimo in kuhamo v vodi, dokler se ne omehčajo. Potem jih pretlačimo skozi žimasto sito in jih kuhamo toliko časa, da so popolnoma gosta. Vzamemo na vsak kilogram čiste mezge 25 dkg sladkorja. Dobro premešamo in pustimo 30 minut počasi vreti. Lahko dodamo tudi nekoliko cimeta. Ko je marmelada že precej trda (poznamo po tem, ker obvisi na žlici), jo denemo še gorko v kozarec in ko se ohladi, nalijemo nanjo za 1 cm olja ali masla. Kozarce zavežemo s pergamenom in jih shranimo na suhem, zračnem prostoru. Z marmelado polnimo pozimi omlete, kolače, buhtlje in razno drugo pecivo.

Vložene breskve

Breskve lahko vložimo v Weckerjeve kozarce, uporabimo jih pozimi kot prvovrsten kompot.

Zrele lepe breskve denemo v vrelo vodo, kjer jih pustimo pol minute, potem jih vzamemo ven in denemo za trenutek v mrzlo vodo. Nato jih olupimo, razpolovimo, odstranimo pečke in breskve vložimo v kozarce tako, da bo vzbočena polovica obrnjena navzgor. Zdaj skuhamo sladkor. Na pol litra vode vzamemo 40 dkg sladkorja in kuhamo toliko časa, da se raztopina vleče. Ko se ohladi, zalijemo breskve, zapremo kozarce z gumijem, pokrijemo s steklenim po-

krovčkom ter jih kuhamo 20 minut pri 90°C.

Mezga iz breskev

Lepe, zrele breskve očistimo, razpolovimo in vzamemo pečke iz njih. Nato jih oparimo in pretlačimo skozi žimasto sito. Kuhamo pri zelo mirnem ognju tako dolgo, da se zgoste. Na 1 kg čiste mezge denemo 20 dkg sladkorne pese. Vse dobro premešamo, dodamo nekoliko cimeta in pustimo pol ure počasi vreti. Z gorko marmelado napolnimo segrete kozarce in ko se ohladi, nalijemo nanjo za 1 cm masla. Kozarce dobro zavežemo s pergamenom in shranimo na suhem, zračnem prostoru.

Testenine »Jajnine« z gobami

Skuhamo do mehkega 1 kg testenin »Jajnine« in jih oblijemo z gorko vodo ter odcedimo. Nato zrežemo

pol kilograma lepih zdravih jurčkov in jih operemo. Na kozico denemo žlico masti, precej sesekljanje čebule, žličko paradižnikove mezge, ščepec popra, nekoliko majarona, 2 stroka česna in ščepec soli. Gobe pustimo 15

minut na tem počasi dušiti. Potem naredimo prežganje iz žlice masti in moke, dodamo h gobam in zalijemo z dvema zajemalkama juhe ali vode. Vse dobro premešamo in pustimo še 15 do 20 minut počasi vreti.

Gobe serviramo gorke in garniramo z gorkimi jajninami, ki smo jih nekoliko polili z maslom.

HUMOR

Galantno vprašanje

- >Koliko ste stari, gospodična?<
- >Pet in dvajset let štejem.<
- >In kdaj ste začeli šteti?<

Nepričakovan odgovor

Učitelj skuša malemu Moricu nazorno popisati pomen zrcala. Zato ga vpraša:

>Kadar se umiješ, Moric, kam potem pogledaš, da vidiš, ali je tvoj obraz čist?<

>V brisačo, gospod učitelj!< odgovori brez premišljanja Moric.

Teorija in praksa

>Če posodim tvojemu stricu 100 dinarjev, da mi jih bo vračal po 20 Din na mesec — koliko mi bo po treh mesecih še dolžan?< vpraša učitelj pri računstvu.

>100 Din, gospod učitelj.<

>Kako pa računaš, Lipe?!<

>Saj ne poznate mojega strica!<

V gostilni

>Gospod natakar, kakšno kosilo naj pa to bo! Takšna nesramnost! Prosim, pokličite takoj gospodarja!<

>Ga ni, gospod!<

>Kje pa je?<

>Na kosilo je šel, v restavracijo nasproti.<

Nagradno vprašanje

>Če potrebuje ena sobarica za čiščenje sobe eno uro, koliko potrebuje ta za to dve sobarici?<

>Dve uri!<

Prihajamo

zopet
z novostmi

za jesen
in zimo

ter Vas prijazno vabimo, da si ogledate
krasne modne vzorce in izberete po
svojem okusu

A. & E. Skabernè
Ljubljana

Pozor gospodinjam!

Pri vsaki priliki, ob praznikih, obisku itd. je čiščenje stanovanj, oken, parketov in preprog nujno potrebno in služi to gospodinji v lepoto in zadovoljstvo. Čas in delo si prihranite, ako od-tate čiščenje tvrdki

S. Grmovšek v Ljubljani

Galusovo nabrežje 41. Telef. 26-30.

Čiščenje stanovanjskih oken od Din 4— dalje, čiščenje parketov Din 4— za m².

Čevlji z usnjenimi podplati

Otroški . . . . . Din 28—

Damski . . . . . Din 78—

Moški . . . . . Din 78—

„Jadrán“

DETELA BOGDAN, LJUBLJANA

Sv. Petra cesta 25 (Hotel Tratnik)

Tovarniška zaloga, nizke cene, ogled za Vas brezobvezen, obiščite nas!

Pisalni stroj naj piše sam!

To je prav tako šefova želja kakor tudi strojepišečeva.

Toda stroja take popolnosti ne bo nikdar. Najbolj pa se tej dovršenosti približuje

WOODSTOCK,

ki je višek tehnike. Izumitelji — ameriški inženjerji — smejo biti ponosni na svoj izdelek.

Woodstock ima poln in lahek udarec, pisava je čista in dovršena.

Kdor Woodstock vidi — mu je naklonjen, kdor Woodstock preizkusi, spozna, da je to najboljši stroj, a kdor le nekaj časa na njem dela — se ne more nikdar več ločiti od njega. Ta stroj je v Ameriki zaslovel radi svoje priročnosti in koristnih naprav in je zadnji dve leti najbolj zahtevana znamka.

Generalno zastopstvo za Jugoslavijo:

TIPKA, družba z o. z.

trgovina s pisalnimi stroji in pisarniški potrebščinami

Ljubljana

Miklošičeva cesta 13. — Tel. 29-70.

LEPE BELE ROKE

so zrcalo vsake ženske. — Roke ostanejo lepe in negovane, če se redno uporablja specialna krema za roke

JE FAIS BLANC

Nedosegljivo sredstvo za uspešno nego rok.

1 tuba Din 10—.

Dekliške prsi - ponos vsake ženske

Z redno masažo z eliksirjem

EAU DE LAHORE

dobe prsi spet mladostne oblike in svežost. Učinek presenetljiv, uporaba zelo enostavna.

1 steklenica z navodilom Din 40—.

Glavna zaloga: NOBILIOR Parfumerija, Zagreb, Ilica 34

NAMESTU MILA

rabijo dame, ki ne pronesejo nobenega mila,

PASTO MAJALIS

ker ta specialna krema hkratu umije in olepša obraz, vrat in roke.

1 steklena doza Din 15—.